A°. 1849. VRIJDAG den 19. Januarij. N°. 9.

UTRECHTSCHE PROVINCIALE EN STADS-COURANT

ALGEMEEN ADVERTENTIEBLAD.

INWONERS VAN UTRECHT!

Zoodra wij de mare vernamen, dat Utrechts Hoogeschool met een groot gevaar bedreigd werd, hebben wij ons gehaast, de inwoners aan te sporen als één man op te staan, en zich tot den Koning te wenden, dien wij meenden en nog meenen, dat dit groote gevaar kan afwenden. Onmiddelijk daarop was men van vele kanten werkzaam, om petitien te laten teekenen, toen eene commissie uit aanzienlijke ingezetenen gevormd werd, welke teregt oordeelde, dat men eenparig moest handelen. Die commissie heeft ons allen, inwoners van Utrecht, opgeroepen, om het verzoekschrift te komen teekenen. Vele honderden burgers zijn ontwaakt en toegesneld; doch vele andere zijn in slaap gebleven en droomen, dat het gevaar niet meer dreigende is. Wij herhalen daarom onze roepstem van 8. Januarij, vooral voor hen, die meenen mogten, dat eene enkele stem meer of minder weinig tot de goede zaak zou bijbrengen of afdoen, en om die reden stil zijn gebleven:

„Maakt gebruik, ernstig gebruik van uw regt tot het inzenden van verzoekschriften aan den Koning. Als burgers, als echtgenooten, als vaders zijt gij het verpligt. Waakt op uit uwe zorgeloosheid! Draalt niet! laat de ure, waarin gij nog werken kunt niet voorbijgaan, eer de ure komt, dat geene magt meer u zou kunnen terugschenken, wat gij onherstelbaar verloren hadt — UW BESTAAN."

Reeds bijna 3000 mannen hebben van hunne belangstelling blijken gegeven; doch wat zegt dat op 50,000 inwoners! Verzuimt dus den dag van Vrijdag en Zaturdag niet, om op de roepstem der commissie het verzoekschrift te gaan teekenen.

Mogten velen echter denken, dat deze maatregel niet zal afdoen, dewijl er adders onder het gras liggen te schuifelen, die ons met den dood dreigen, zoo stellen wij hen gerust, en raden, niet ten halve te blijven staan, maar eerst deze poging bij den Koning te doen. Mogt daarna eene der adders voor den dag komen, als dan zullen wij U niet alleen oproepen, maar het geheele Vaderland! Wij zullen ook dan niet rusten, maar onze stem met anderen verheffen om u het gevaar opentlijk aan te toonen. Wij vreezen geene intrigues. Wij vreezen geene magt, zelfs het rijk der duisternis niet!

HET BLAD ZONDER HOOFD EN DE STAATS-COMMISSIE.

Zoo immer, dan is het zeker thans, dat men op de Arnhemsche Courant zou kunnen toepassen al het liefelijks, dat ze voor eenige dagen de schrijvers uit Utrecht, naar het hoofd wierp. Wij willen echter niet zoo onheusch zijn, en zullen dus haar artikel over de commissie van het Hooger Onderwijs slechts onberaden noemen; ze houdt wat veel van doortasten, wat wonder, dat ze in het wilde tast!

Het oppositieblad quand même wil, dat de regering één man uitkieze, om haar raad te geven, in plaats van „[illegible] alle hoeken en gaten des lands heeren bijeen te schrapen." — „Kies uit de mannen van het vak één, die het meeste vertrouwen inboezemt; onderwerp, zoo gij het noodig oordeelt, zoo gij voor eenzijdigheid beducht zijt, zijn advies aan andere deskundigen."

Maar Arnhemmer, Arnhemmer, begrijpt ge dan niet, dat de regering nog vlugger is, dan gij met uwen spoed! Zij kiest dadelijk eene commissie, maar gij wilt er een, doch langs een omweg: eerst den raad van één man, en dan een advies van „andere deskundigen". Ziet met al uw haasten zoudt ge dan nog ten achter komen.

Doch hoe denkt onze zuster wel over het stelsel van vertegenwoordiging? Als zij bij eene Commissie, die uit 10 mannen bestaat, „twintig verschillende inzigten" vreest, dan moet zij bij eene kamer van 58 vertegenwoordigers nog meer voor plus minus 116 verschillende inzigten vreezen. Weg dan ook met eene eerste kamer, waarvan de 39 leden, wij weten niet hoevele „verschillende, uiteenloopende beginselen" zullen voorstaan; maar ook weg met den raad van ministers, weg met alle mogelijke collegien, zoowel wetgevende als regterlijke, zoowel administratieve als raadgevende!! — Het schijnt, dat die vrijheidslievende Arnhemsche heeren dus zuiver monarchaal worden. Eén man moeten ze hebben; jammer dat zulke liberalen niet in Turkije of Rusland te huis behooren! Daar zouden ze althans niet voor dien „chaos van meeningen" behoeven beducht te zijn.

Even zonderling als zijne beschouwingen zijn over het benoemen eener Commissie, even arrogant is het Arnhemsche blad in zijn oordeel over het personeel. Doch men was nu eens aan het doorhollen; een paar dwaze volzinnen te meer doen op zoo'n artikel niets ter zake. Een koppel doortastende Arnhemsche liberalen, bijgestaan door eenige rijke kooplieden, zouden zeker wat beter over Hooger onderwijs kunnen oordeelen, dan al die curatoren en professoren! En zoo ze het al niet beter deden, dan zou het toch wel wat schielijker gaan!

DUITSCHLAND.

WEENEN 10 Jan.

Men is hier zeer beducht, dat ons conflict tusschen bestuur en constituerende vergadering geen zoo gunstigen uitslag zal hebben als in Pruissen. Ons Vrouwenregement met al deszelfs invloed aan het hof, en onze veldmaarschalken zullen er wel voor zorgen, dat het Charte niet te vrijzinnig worde. Men verwacht dan ook niet veel meer, dan eene grondwet, gesneden als een Oostenrijkschen soldatenrok. Weinig of geen regt tot vereeniging, de drukpers onder tamelijke banden, de burgerwacht eenvoudig tot een begrip terug gebragt, en persoonlijke vrijheid ter naauwernood door de wet gewaarborgd. En een zoo vrijzinnig bestuur wil aan het hoofd van den Duitschen bond staan!

— Eergisteren zijn hier 710 gevangene Hongaren aangekomen. — *Deak* en de graven *Kasimier* en *Louis Batthyany* zouden te Pesth gevangen zijn; de laatste was reeds gefusilleerd. — *Kossuth* is vogelvrij verklaard. De *Zichys*, die door *Kossuth's* drijven, twee famillieleden verloren, hebben 50,000 fl. op zijn hoofd gesteld. Hij zelf was aan het hoofd van nog 8 à 10,000 man teruggetrokken.

— In de Rijksdagzitting te Kremsier van den 8. dezer is het voorstel tegen het ministerie met 196 tegen 99 stemmen aangenomen. Het is nu te verwachten, dat de Kamer zal ontbonden worden.

WEENEN 13 Jan.

Bij het anders zoo trotsche hof van Oostenrijk, schijnt alle etiquette verbannen. De oude keizerlijke familie te Praag, en de jonge te Olmütz, leven zeer burgerlijk. Onlangs werd eene deputatie kooplieden uit Triest aan de keizerlijke tafel genoodigd, 't geen vroeger nimmer plaats had.

— Een legerberigt geeft verslag van gevechten in Hongarijë. De veldmaarschalk *Schlick* heeft de Hongaren bij Kaschau geslagen en verdreven. De *Chevauxlegers* vervolgden den vlugtenden vijand en overvielen deszelfs achterhoede, waarbij nog 6 mortieren, 1000 geweren, vele paarden in onze handen vielen en vele gevangenen werden gemaakt. Het reg. *Parma* heeft zich bij dit gevecht roemrijk onderscheiden: het versloeg het Poolsche legioen, bragt het geweldig verlies toe, en ontnam hem een kas met 10,000 dukaten in goud en een schrijfkist van *Messaros*, waarin vele papieren nopens Polen. *Messaros* ontkwam ter naauwernood door de vlugt. Den 2. Jan. is Sellein bemagtigd, en trokken onze troepen tegen Kremnitz en Schemnitz. Na een levendig gevecht, waarbij 2 kanonnen gedemonteerd werden, en eenige gevangenen gemaakt, is de Brodner-pas door ons bezet.

— 5 pCt. $84^7/_8$ à 85; Bank. 1086.

FRANKFORT 15 Jan.

Na zeer levendige beraadslagingen over de Oostenrijksche kwestie en het programma van den minister-president *v. Gagern*, is het programma Zaturdag met 261 tegen 224 stemmen goedgekeurd, zoodat het ministerie de bovenhand heeft behouden, Door deze beslissing is Duitsch Oostenrijk uitgeslogesloten uit den grooten bond, en staat Pruissen aan het hoofd van Duitschland. De Oostenrijksche afgevaardigden hebben evenwel verklaard, dat zij

niet dan voor geweld zouden wijken, maar de vergaderingen zouden blijven bijwonen tot dat hunne kiezers de hun toevertrouwden lastbrief introkken.

[illegible] 15 Jan.

Den 8. Jan. is het derde transport ongemunt zilver in baren van hier naar Weenen verzonden. Het waren 40 kisjes, te zamen meer dan 600 centenaren wegende; met de overige transporten, zal de waarde 3 à 4 millioen thal. bedragen. Al dit zilver komt uit Engeland en behoort tot de nieuwe Oostenrijksche geldleening bij *Rothschild.*

— De zilvermijnen van Kongsberg, in Noorwegen, hebben in het afgeloopen jaar eene hoeveelheid van 36,441 mark, 11 lood massief zilver opgeleverd; in 1847 hadden dezelve slechts 17,184 mark, 12 lood opgebragt.

— Van de Poolsche grenzen wordt gemeld, dat geloofwaardige reizigers verzekeren, dat de Russen in Polen drie legerkorpsen bijeen hebben, als bij Kalisch, Lowicz en Warschau, te zamen 80,000 man bedragende. In Warschau is een garnizoen van 20,000 man, en op de Poolsche grenzen staan 30,000 man troepen.

FRANKRIJK.

PARIJS 15 Jan.

Gisteren is de heer *Marrast* weder benoemd tot voorzitter der nat. vergadering met 417 van de 728 stemmen. De heer *Dufaure*, ministeriele kandidaat, verkreeg slechts 221 stemmen.

Eene tweede nederlaag voor de regering is de zamenstelling van de commissie, die verslag moet indienen over het voorstel van den heer *Rateau.* De groote meerderheid bestaat uit leden, die bepaaldelijk zich verklaard hebben tegen eene spoedige ontbinding van de vergadering.

Als kandidaten voor de betrekking van vicepresident, noemt het *J. des Débats* de heeren *Dufaure*, *Boulay*, *Mattucci* en *Vivien.* Anderen geven de namen op van *Od. Barrot*, *de Lamartine* en *Dufaure.*

De *National* zegt in een artikel, waarin hij de noodzakelijkheid betoogt van het behandelen der 10 organische wetten door de nat. vergadering: de openbare meening zal vragen naar de uitnemendheid van haren arbeid, niet naar den tijd, dien zij er toe heeft gebezigd. — Nopens de petitien, waarin op de ontbinding der vergadering wordt aangedrongen, zegt dat blad: Welaan! wilt ge weten wat die beweging van Amiens af tot aan Bordeaux heeft te weeg gebragt? Op het oogenblik behelzen de petitien ter vergadering ingeleverd slechts 6500 handteekeningen van de 35 millioenen Franschen!

— Eergisteren avond werd het theater der Republiek ongemeen druk bezocht, bij gelegenheid dat mad. *Rachel* weder in de *Horace* optrad. De President der Republiek en zijne neven woonden de voorstelling bij. *Louis Napoleon* werd bij zijne komst in de gewezen Koninklijke loge met luid gejuich begroet. Sedert de februarij-omwenteling werd geen schouwburg van Parijs zoo druk bezocht, en zag men nergens zoo vele rijke toiletten bijeen.

— De Fransche expeditie, welke te Toulon wordt uitgerust, is naar Civita-Vecchia bestemd, en zal derwaarts 7,500 man moeten overbrengen. In deze stad moet *Pius IX*, vooreerst zijn zetel willen vestigen, waartoe Frankrijk, Engeland, Oostenrijk en Napels hem hunne medewerking moeten hebben toegezegd.

Uit Marseille wordt den 10. dezer geschreven: „De heer *de la Tour d'Auvergne*, geattacheerde bij het ministerie van buitenlandsche zaken, is onze stad doorgereisd, zich naar Toulon begevende, van waar eene stoomboot van den Staat hem naar Gaëta moet overbrengen. De heer *de la Tour d'Auvergne* had den heer *de Corcelles* bij diens zending naar den H. Vader vergezeld."

— Te Milaan is officieel bekend gemaakt, dat te Weenen eene vergadering zal worden gehouden van afgevaardigden der bewoners van Lombardije, ten einde over de behoeften der bevolking te spreken. De Italiaansche bevolking blijft de zaak echter nog uit een geheel ander oogpunt beschouwen; men zegt namelijk, dat het bevel over het Piemontesche leger aan een ervaren Fransch generaal zal worden opgedragen; ook spreekt men van de zamenstelling van een legioen van vreemdelingen, die in Polen, Spanje en Algerie krijg hebben gevoerd.

— [illegible] pCt. [illegible],05; 5 pCt. 75,65; Bank. 1712,50; Belg. 5 pCt. [illegible]; Nap. 79,25; Rom. 68; Sp 3 pCt. 27.

NEDERLAND.

's GRAVENHAGE 16 Jan.

Z. M. heeft den heer mr. *J. M. de Kempenaer*, op het daartoe door hem gedaan verzoek, eervol ontslagen uit zijne betrekking als Rijks-advocaat te Arnhem en in zijne plaats benoemd zijnen zoon, den heer mr. *J. U. de Kempenaer*, thans adjunct-rijks-advocaat aldaar.

— De deelneming in het te houden armen-concert der 's Gravenhaagsche liedertafel *Caecilia*, onder het beschermheerschap van Z. K. H. prins *Frederik*, waartoe liedertafels uit andere plaatsen zullen medewerken, neemt steeds toe. Onder de vele inteekenaren treft men bereids met genoegen al de leden der koninklijke familie aan. Van de te gevene stukken verdienen vooral de volgende bijzondere aandacht, als: 1°. Renaud, Erinnering am Todten, met accompagnement van blaas-instrumenten; 2°. Boon, dilettant uit Delft: „Aan den Koning;" 3°. Mendelsohn, Festgesang an die Künstler, met accompagnement van blaasinstrumenten; 4°. Mehul, Scène uit de opera Joseph, met accompagnement van piano; 5°. Dupont, Malers Wanderlied; 6°. Heyne, Bemoediging; enz. Door den heer Renaud is opzettelijk voor dit feest een stuk vervaardigd, dat betiteld wordt: aan de sterren, en dat met accompagnement van blaas-instrumenten zal worden uitgevoerd.

— Door de belanghebbenden zijn de navolgende door Z. M. den Koning verleende octrooijen geligt:

Een octrooi dd. 6. April 1847, voor den tijd van 10 jaren verleend aan *S. Carpmael*, woonachtig te Londen, domicilium gekozen hebbende bij *A. S. Preston*, te Rotterdam, op de invoering van eene verbeterde wijze om gegoten metalen wielen voor spoorwagens en andere rijtuigen te fabriceren; een octrooi dd. 17. April 1817, voor den tijd van 15 jaren, gerekend van den 16. Feb. 1847, verleend aan *J. J. E. Barruel*, woonachtig te Parijs, domicilium gekozen hebbende bij *A. G. Brade*, te 's Gravenhage, op de invoering van de uitvinding der bereiding en aanwending van verschillende zelfstandigheden als verwstoffen; een octrooi dd. 16. Aug. 1847, voor den tijd van 15 jaren, gerekend van den 2 Dec. 1846, verleend aan *G.* baron *Seguier*, woonachtig te Parijs, domicilium verkozen hebbende als voren, op de invoering van verbeteringen in locomotieven.

UTRECHT 17 Jan.

Onze brieven uit Gorinchem van den 15. Januarij hebben wij eerst op den avond van den 16. ontvangen, waardoor wij de berigten in onze vorige niet hebben kunnen mededeelen:

„GORINCHEM 15 Jan.

's Avonds 9 ure. „Gisteren avond om 10 ure is de Merwede voor deze stad losgegaan. Men dacht algemeen, dat de toestand der rivier gunstig was; doch heden zijn de berigten van Hardinxveld en Werkendam niet zoo gunstig. Het ijs is daar weinig of niet verschoven, en het bovenijs van hier en verder naar boven heeft zich daar alles opgestopt, zoo dat het eene groote opstopping heeft gevormd.

„Hier voor deze stad is alles vol ijs. De peilschaal teekent nu 3 el 49 duim. Op het oogenblik is het ijs aan den zuiderwal aan het kruijen.

„Gisteren morgen stond het water 1 el 50; heden morgen om 12 ure 3 el 6 duim. Het is te hopen dat het ijs spoedig zal opruimen, anders zoude men hier in hetzelfde gevaar verkeeren als in 1841."

's Nachts 1/2 12 *ure.* „Het water in de rivier is nog 6 duim gewassen. Het ijs was alleen aan de overzijde aan het kruijen; doch is nu sedert ruim een uur hier voor deze stad ook losgegaan en sterk in beweging. Op het oogenblik staat het water aan de peilschaal 3,30, zoodat het in ruim 1 1/2 uur 25 duim gevallen is."

Per Expresse. „De tijding van Hardinxveld is gunstig, namelijk dat de killen open zijn, en dat het ijs met veel verval wegdrijft.

„Op dit oogenblik is hier voor de stad blank water. Tot heden is alles gunstig."

Uit Dordrecht schrijft men van den 17. Januarij: „Het ijs voor deze stad sedert eergisteren van lieverlede los gegaan, blijft, uithoofde het Mallegat en de Killen nog vast zitten, steeds op en neer drijvende. In de Noord zoo mede bij Sliedrecht zit het ijs nog vast."

UTRECHT 18 Jan.

Z. M. heeft benoemd tot leden der commissie van landbouw voor Utrecht, de heeren *A. J. de Beaufort* en *P. C. Hooft Graafland*, bij continuatie.

En tot leden bij de kamers van koophandel en fabrijken voor Amersfoort, de heeren *H. Lagerweij* en *E. E. Visser*, bij continuatie, en *G. Huiers*, ter vervanging van den heer *H. van Hensbergen.*

— Bij Z. M. besluit van den 29. Dec. 1848, is *de straf des doods*, waartoe *Johannes Bosch*, gediend hebbende als kanonnier bij het korps rijdende artillerie, bij vonnis van den krijgsraad in het provinc. kommandement van Utrecht, van 4. Oct. 1848, is veroordeeld, verwisseld in *eene correctionnele gevangenisstraf van drie maanden*, met opheffing der vervallen verklaring van den militairen stand.

— Aan de ingezetenen der stad wordt den raad gegeven om de verzoeken, welke door zekere juffrouw, tusschen de 25 en 30 jaren oud, tot het bekomen van onderstand, ten behoeve van een noodlijdend huisgezin, worden gedaan, bepaaldelijk af te wijzen, omdat deze reden geheel onwaar is en de verkregen liefdegiften in onmatigheid worden doorgebragt. (*Een ingezetene dezer stad.*)

— *De vrolijke Vrouwtjes van Windsor* zullen Donderdag den 25. dezer Utrechts ingezetenen naar den Schouwburg roepen. Algemeen heeft het tooneelminnend publiek dit stuk verlangd opgevoerd te zien, en aan dien wensch wordt nu voldaan, terwijl men bovendien nog een kostbaar ballet op den hoop toegeeft. In ons volgend nommer meenen wij op dit stuk terug te zullen komen.

— Uit Vreeswijk schrijft men ons van den 18. Jan.: „Op heden morgen acht ure stond het water aan de rivier de Lek alhier, volgens peilschaal, tot 1 el 14 duim, en alzoo sedert de laatste 24 uren gewassen 1 el 79 duim.

„De reden van dezen snellen aanwas des waters is gelegen in het losgaan van genoemde rivier, als zijnde dezelve gisteren morgen half twaalf ure, en namiddags twee ure, telkens gedurende eenen korten tijd in beweging geweest, wanneer dezelve weder is gaan zitten tot 's avonds half acht ure. Daarna heeft de beweging zich weder met veel drift voortgezet tot heden morgen vijf ure, op welk uur het ijs zich weder heeft vast gezet bij eene waterhoogte van 1 el 38 duim, echter was er ten zeven ure weder eenige beweging in.

„Op heden heeft men dan ook eenen aanvang gemaakt met het inleggen der schotbalken voor de middelste waterkeering, alsmede toebereidselen voor de kistingen op den dijk.

„Aan het veer of de schipbrug is de passage, op het oogenblik, voor alles gestremd."

De berigten van andere plaatsen nopens den toestand der rivieren zijn ook gunstig. Het ijs te Pannerden is los en doorgedreven, even als voor Wageningen.

Op de Maas was, van Grave af, overal het ijs opgebroken.

Te Deventer was het ijs in den Yssel tusschen den 14. en 15. Jan. losgeraakt en doorgedreven.

— De bedreigde opheffing der Hoogeschool alhier, heeft wederom aanleiding gegeven om het waarlijk voorbeeldig gedrag van Utrechts Ingezetenen te doen uitkomen.

Hoezeer de belangstelling algemeen is, en elk toont hoe dierbaar hem het behoud van die nuttige inrigting is, zoodat hij er *veel* voor op het spel wil zetten, gaat het onderteekenen van een verzoekschrift aan den koning kalm en bedaard toe. Elk gaat met de zijnen, maar ook alle; zoo kwamen, om een voorbeeld te geven, nog gisteren de 5 gebroeders *D. de Leur*, *T. A. de Leur*, *M. de Leur*, *W. de Leur* en *J. Buijen*, Aannemers, Metselaars, Timmerlieden en Steenhouwers, met bijna 150 knechts achter zich, het rekwest teekenen. Het was indrukwekkend te zien hoe kalm en bedaard, maar met hoeveel nadruk zij teekenden, die mannen, allen in de kracht van hun leven, doch die allen hunne kruizen van den 10daagschen veldtogt expresselijk hadden aangehangen, om te toonen hoe zij eens vrijwillig voor het vaderland hun leven veil hadden, en nu ook vermeenden aanspraak te hebben op een verzoek, dat zij met zooveel nadruk deden.

— Wij vernemen, dat niet alleen hier door duizenden inwoners een verzoekschrift tot behoud van onze Hoogeschool wordt geteekend, maar dat zulks ook gedaan wordt in Amersfoort, Rhenen, Wijk bij Duurstede, Montfoort en in de meeste dorpen van het Sticht! — Wakker, wakker provinciegenooten! het geldt hier niet alleen het welzijn van Utrecht maar van de *hoofdstad onzer provincie* en zoo die te gronde gaat, zoo die wordt vernietigd in het belang van eene andere stad of van eenige corporatie, gij allen zult onder dat onregt lijden, op onze gansche provincie zal dat dwangjuk drukken. Ziet dat toch in, en waakt met ons; rigt met ons uwe verzoekschriften aan den Koning, want Z. M. moet weten, dat niet alleen de stad maar dat de gansche provincie als een man protesteert tegen een voorstel door raadslieden uitgedacht, die Utrecht's val onder den *schijn* van bezuiniging in den zin hebben.

— Heden ontbreken ons weder de Fransche en Belgische posten. Dezelve worden bij Vreeswijk opgehouden, alwaar alle gemeenschap door het kruijen van de rivier de Lek gestremd is.

— Om 2 ure ontvangen wij eenige ontbrekende Duitsche dagbladen. De jonge keizer van Oostenrijk was onpasselijk. De bank te Weenen had voor 6 millioen gulden zilver buitenlands gekocht.

Uit Lemberg was den 6. Jan. geschut naar de Hongaarsche grenzen gezonden, dewijl men vreesde, dat de generaal *Bem* met eenige duizenden Hongaren in Galizië zal trekken.

De tijdingen uit Rome loopen tot 6 Jan. Er heerschte onrust, dewijl te Civita-Vecchia 16,000 rations waren besteld, en aan de Napelsche grenzen troepenbewegingen plaats hadden.

Den 17. Jan. schrijft men uit Keulen: „Gisteren namiddag dreef weder veel ijs hier voorbij, waardoor de gemeenschap voor eenige uren gestremd was. Het water is zoodanig gestegen, dat het op vele plaatsen op de werf staat. De ijsgang is voor deze streken gelukkig voorbij. De Keulsche stoomscheepvaart zal morgen den dienst hervatten.

— Onder Oldebroek, waar in de laatste jaren onderscheiden steenen gereedschappen van Keltischen oorsprong gevonden zijn, is nu gevonden een dissel van jaspis-steen.

— Als eene ondervinding van belang wordt opgegeven, dat bevrozene appels en aardappels, wanneer zij in duisternis ontdooijen, onveranderd blijven, terwijl zij, bij het daglicht ongedooid zijnde, eene verandering ondergaan, welke dezelve onbruikbaar maakt.

NUTTIG GEBRUIK VAN ONKRUID.

Vroeg in het voorjaar van 1847, vóór het aankomen der roode klaver, ontving het rundvee bij den baron *van Brakell*, op den Eng, in de Betuwe, gedurende 2 à 3 weken grootendeels *brandnetels*, die door vrouwen en kinderen opgezocht en tegen 5 cent de 20 Ned. ponden geleverd werden. — „Dit voeder moge in den eersten opslag vreemd schijnen, het blijkt echter zeer gezond, krachtig en tegen den genoemden prijs voordeeliger dan klaver te zijn, daar eene volwassene melkkoe, van middelbare zwaarte, volop genoeg heeft aan 80 Ned. ponden versche brandnetels per dag. — Toen de koeijen later roode klaver en raijgras — overigens een *zeer goed* voedsel ontvingen, nam de vetheid en de hoeveelheid der boter eenigzins af. Hoewel het nu klaar is, dat bandnetels de plaats der klaver niet kunnen vervullen, zoo volgt hieruit echter, dat zij uitmuntende plaatsvervangers opleveren in eenen tijd, dat de klaver nog niet gemaaid kan worden en het hooi vaak schaarsch is." (Æ. ENGELBERTS, *Beschrijving van den Landbouw op de Hofstede* den Eng. Groningen 1848, bl. 26—27). (*Gr. Ct.*)

CORRESPONDENTIE.

De heer X. wordt beleefdelijk dank gezegd voor zijne vleijende letteren, maar meer nog voor den wenk in zijnen brief vervat, zullende wij daarvan gaarne bij gelegenheid in een of ander art. gebruik maken.

De Extempore van Ultrajectinus, hoewel geestig geschreven, kan onzes inziens niet het minste nut aanbrengen. Bovendien is de aangehaalde naam een raadsel.

— Door den minister van justitie is onder dagteekening van den 10. dezer aan zijne onderhoorige beambten toegezonden devolgende circulaire:

„Een nieuw tijdvak opent zich voor Nederland. De gegoede burgerij heeft thans de vertegenwoordigers der natie benoemd. Weldra zal zij ook tot de onmiddelijke verkiezing der Prov. staten worden geroepen, en zal een nog veel grooter getal kiezers, dan thans werd geroepen, de leden der plaatselijke besturen benoemen. De band tusschen het volk en hen, die voor zijne belangen zorgen, is daargesteld. Het behoort een band van liefde, van bescherming en eenparige medewerking te zijn. Het is mijne bedoeling niet, al de gevolgen, die hieruit voor het welzijn van den staat kunnen voortvloeijen, te schetsen; maar ik acht mij verpligt den invloed aan te wijzen, welken deze nieuwe toestand onzer maatschappij op de justitie moet uitoefenen. De zekerheid van personen en eigendommen maakt den grondslag van geheel het maatschappelijke verkeer der menschen uit.

„De mensch vervalt tot den staat van het gedierte, zoodra hij dit miskent. Het is de pligt van allen, daar, waar het pas heeft, deze waarheden in te prenten, en den armen de overtuiging te geven, dat zij den eigendom vernietigen zoo zij hem aantasten, omdat alle eigendom zijne waarde verliest, zoodra de zekerheid van het bezit ophoudt. Wie toch zal de aarde, door God aan den mensch gegeven, vruchtdragend maken, indien hij niet verzekerd is de vruchten van zijnen arbeid te zullen plukken? En de ontginning en vruchtbaarmaking der aarde is het eerste beginsel van allen rijkdom. De min kundige bevat, in den zamengestelden toestand der maatschappij deze waarheid soms niet genoeg; het moet hem aanschouwelijk worden gemaakt, de armste heeft belang bij de eerbiediging van den eigendom, want zonder zekerheid van den eigendom is er geene verdiensten meer voor hem, is er geen hulpbetoon meer voor hem in den nood. Het is de pligt der justitie de handhaving dezer waarheid nadrukkelijk te verzekeren, maar tevens is het de pligt van alle goede ingezetenen haar daartoe de hand te leenen. Elke aanranding der veiligheid van personen en eigendommen is wanorde, en in een vrij land, waar het volk tot de regering medewerkt, is een ieder verpligt het zijne tot wering van wanorde bij te dragen.

„Om hiertoe te geraken, moeten alle dienaren der geregtigheid, hoe hoog of hoe laag ook geplaatst, dit aanmoedigen en door gematigdheid en zachtzinnigheid den geest der burgers tot medewerking stemmen. Is er een misdaad gepleegd, zij moet niet verborgen blijven, zij moet zoo veel mogelijk, vooral in de plaats waar zij is gepleegd, met alle omstandigheden, die tot ontdekking der schuldigen kunnen leiden, openbaar worden gemaakt, een ieder moet worden uitgenoodigd daaromtrent inlichtingen te geven. Allen moeten medewerken om den schuldige uit te vinden. Zoo wordt bijna kosteloos de veiligheid van personen en goederen verzekerd. Zoo bewaart een verstandig en vrij volk de orde, en toont het zich zijner vrijheid waardig.

„Deze openbaarheid heeft een drievoudig voordeel. Zij is de schrik der schuldigen, zij maakt de ingezetenen behoedzaam en werkzaam, en zij wekt den ijver van de officieren van justitie en policie op. De geregtigheid, die straf, moet geene gebelgde magt zijn, die wraak vraagt, zij straft, om te beteugelen, om de boozen te bedwingen en de goede te beschermen.

„Zij heeft een afschuw van wreedheid en spreekt geene zwaardere straffen uit dan de veiligheid van personen en goederen volstrekt vereischt. Straffende vergeet zij niet, dat het zwakke menschen zijn, die zij treft, maar zij is ook onverschrokken in de toepassing der wet als het belang der maatschappij die in al hare gestrengheid vordert. Wanneer op dezen voet de geregtigheid wordt uitgeoefend en hare dienaren steeds met welwillendheid en bereidvaardigheid de klagten en inlichtingen der ingezetenen ontvangen, zullen deze thans, nu zij als staatsburgers zijn erkend, den pligt gevoelen, die op hen rust, om met al hun vermogen mede te werken, ten einde de justitie in de gelegenheid te stellen den haren te vervullen. De misdaad moet niet ongestraft blijven, maar opdat zij dit niet blijve, moet zij niet onbekend zijn, en behoort een ieder mede te werken en inlichtingen te geven. Dit is burgerdeugd en burgerpligt. Het gezag staat niet meer tegenover de ingezetenen, het bestaat voor hen; welwillend vindt de ondersteuning, en het wordt, in het belang van allen krachtig door de ondersteuning. De ingezetenen moeten niet alleen aangemaand, maar aangemoedigd worden der justitie, die hen beschermt, behulpzaam te zijn. Voldoen zij daaraan, dan wordt de straffeloosheid onmogelijk en door de zekerheid der straf kan de gestrengheid der straf verminderen, en door de verminderde gestrengheid der straf zal er weder meer bereidvaardig tot het aangeven van misdaden en tot het aanwijzen dermisdadigers gevonden worden. Het eene werkt hier het andere in de hand en zoo kan er, wanneer elk zijnen pligt beseft, zonder groote kosten, eene tot nog toe ongekende zekerheid in de maatschappij bestaan.

„Ik meen deze denkbeelden en inzigten aan alle magistraten te moeten mededeelen, en daaraan de meest mogelijke bekendheid te moeten geven. Ik wenscht ze vooral aan alle besturen van gemeenten, en aan allen, die met de policie zijn belast, in te prenten, opdat zij in toepassing mogen worden gebragt en de overtuiging bij allen levendig worde gehouden, dat de beste bescherming is die van alle eerlijke lieden en goede burgers onderling.

„Ik zend daarom afschrift dezer aan alle regts-collegien, gemeente-besturen en policie-ambtenaren.

„DONKER CURTIUS."

VEILING VAN
DOMEIN-GOEDEREN.

(148) *** Op Zaturdag den 10., Maandag den 12., Dingsdag den 13., Woensdag den 14., en, zoo noodig, op Donderdag den 15. Maart 1849, telkens des voormiddags ten 10 ure, zal, onder voorzitting van den Directeur der Indirecte Belastingen te Utrecht, en ten overstaan van den Notaris HENDRIK VAN OMMEREN, te Utrecht, in het Locaal van Publieke Verkoopingen, achter St. Pieter, wijk F, No. 363, worden overgegaan tot de openbare veiling bij opbieding en afslag van DOMANIALE VASTE GOEDEREN, gelegen in de provincie *Utrecht*, en in het arrondissement *Gorinchem* en van DOMANIALE PRESTATIEN, behoorende tot den kring van de Directie der Indirecte Belastingen te Utrecht, zoodanig als die goederen en prestatien zijn omschreven in den Catalogus, die tegen betaling van 40 cent, eerlang te verkrijgen zal zijn, bij de Ontvangers van de Registratie en Domeinen te *Utrecht*, *IJsselstein*, *Maarssen*, *Loenen*, *Amersfoort*, *Rhenen*, *Wijk bij Duurstede*, *Gorinchem*, *Papendrecht* en *Vianen*, alsmede bij de Ontvangers van de Registratie of der Domeinen in de hoofdplaatsen van de provincien *Noord Braband*, *Gelderland*, *Zuid Holland* en *Noord-Holland*, terwijl de algemeene en bijzondere voorwaarden van verkoop voor een ieder ter lezing zullen liggen ten Raadhuize der stad Utrecht, ten kantore van den voorn. Notaris VAN OMMEREN en van de tien eerstgem. Ontvangers, benevens ter Griffie van ieder Provinciaal Gouvernement, en ten kantore van elken Directeur der Indirecte Belastingen.

Utrecht den 8. Januarij 1849.

De Directeur der Indirecte Belastingen,
PFISTER.

DOOR STERFGEVAL UIT DE HAND TE KOOP.

(149) *** Eene TIMMERMANS- en MOLENMAKERS-AFFAIRE, met de daartoe behoorende GEREEDSCHAPPEN, en overname der voorhanden zijnde HOUTWAREN, alsmede des verkiezende de HUIZINGE en WERKPLAATS daarbij te Huur of te Koop; dadelijk te aanvaarden. Te bevragen bij de Eigenaresse, de Weduwe G. RENTINCK, te *Abcoude*. Brieven franco.

DOOR STERFGEVAL UIT DE HAND TE KOOP:

(150) *** Eene wel ter nering staande HUIZINGE, ERF en GROND, gelegen te Utrecht, in de Mariastraat, Wijk D. No. 517, nabij den Steenweg; kunnende *f* 2000 als eerste Hypotheek, op dezelve gevestigd blijven. — Te bevragen bij den Heer P. VAN DEN BERG, Steenweg D. No. 325.

(151) *** Men vraagt te *HUUR* tegen 1. Mei 1849 of eerder, met opgave van Huurprijs, eene HUIZINGE, voorzien van drie Beneden- en drie Bovenkamers, Keuken, Kelder, enz, benevens Tuin, en zoo mogelijk met Koetshuis; liefst buiten de Wittevrouwenpoort, of in den omtrek der stad. Men adressere zich daartoe met *franco brieven* onder Lett. V. aan het Bureau dezer Courant.

(152) *** Men verlangt tegen 1°. Mei e. k. in HUUR: Een logeabel HEEREN-HUIS, met minstens negen KAMERS, benevens eenen TUIN. Opgaaf van stand en prijs onder Lett. W. aan het Bureau dezer Courant.

(153) *** Bij den gekwalificeerden kollecteur P. H. HAANEBRINK, te Utrecht, zijn in de 206e Loterij getrokken de volgende Prijzen, als:

No. 17396	***f* 25000.**
17808	5000
17167	5000
6967	1000
1782	1000
1783	1000
1828	1000
9313	1000
9371	1000
19978	1000

En zijn voor de 207e Staats Loterij, waarvan de Eerste Klasse 22 Januarij 1849 aanvang neemt, heele en gedeelten van Loten te verkrijgen.

(154) *** Ten kantore van J. P. KIPP, Choorstraat, D. No. 15 zijn voor de 207. Staats-Loterij, waarvan de trekking aanvangt op *aanstaanden Maandag den 22. Januarij* 1849, HEELE EN GEDEELTEN VAN LOTEN, volgens prijs-courant, te bekomen.

EEN ANDERE GENEZING VAN EEN KWAAD BEEN,
DOOR HET GEBRUIK DER
HOLLOWAY'S PILLEN EN ZALF.

(155) *** Uittreksel uit een brief van jufvrouw *Murray*, wiens echtgenoot Sergeant was bij de Schotsche Garde en nu bij de Policie der hoofdstad.

Westmunster, 24. April 1846.

„Mijnheer, langen tijd aan eene beenwond geleden hebbende, raadpleegde ik met eenige der vermaardste geneesheeren, doch niet herstellende, werd ik in het Westmunster Hospitaal toegelaten, echter na hier een geruimen tijd onder behandeling geweest te zijn, zeide de Chirurgijn mij, dat alle moeite te vergeefs was, en verklaarde mij dus ongeneesbaar, korten tijd daarna werd mijn been hersteld door uwe Pillen en Zalf."

Zijn op *franco* aanvragen à contant te bekomen bij den Heer A. P. MILIUS te Utrecht, bij den Heer G. C. T. VAN DE ROEMER, Depôthouder te Amersfoort, alsmede te *Londen Strand*, 244 HOLLOWAY'S ETABLISSEMENT.

(155) *** Bij de Geb. BELINFANTE, Boekhandelaren te 's Gravenhage, is, tegen den prijs van *f* 3.00, in het licht verschenen de

NEDERLANDSCHE RESIDENTIE- EN 'S GRAVENHAAGSCHE
STADS-ALMANAK.

Als gewoonlijk bevat dit Jaarboek weder de opgaven nopens de vorstelijke huizen in Nederland en in Europa, de staats-ambtenaren en hooge collegien; departementen van algemeen bestuur; de gezanten, consuls en agenten van en in Nederland; gewestelijke en plaatselijke besturen des rijks; de ridderschap van de verschillende provinciën; het regtswezen in Nederland en Nederlandsch Indië; het geheele personeel der onderscheidene raden en geregtshoven, de advokaten en procureurs bij dezelve; voorts de notarissen in het rijk; burgerlijke en militaire besturen in Indië en vele andere opgaven. — Bij vergelijking der vorige jaargangen, bepaaldelijk met den laatsten, ontwaart men alsnu weder eene aanzienlijke uitgebreidheid, aan de talrijke rubrieken, die daarin voorkomen, gegeven. Onder deze behooren de beide Kamers der Staten-Generaal, naar de oude wijze zamengesteld, benevens in het *Aanhangsel* eene lijst van de leden der Tweede en van de kandidaten voor de Eerste Kamer, voor zoover die op het oogenblik van het afdrukken bekend waren; voorts verschillende nieuwe inrigtingen en genootschappen, o. a. de maatschappij ter bevordering van landbouw en landontginning, een aantal meerdere assurantie- en andere maatschappijen; eene opgave betreffende de te 's Gravenhage opgerigte burgerwacht met eene niet onbelangrijke geschiedkundige schets omtrent haren oorsprong; en eindelijk, in het bijzonder, onderscheidene belangrijke en wetenswaardige statistieken en tabellen van allerlei aard, zoo wel op Nederland als de Overzeesche bezittingen betrekking hebbende. Wat tot de naauwkeurigheid en volledigheid van dit jaarboek grootelijks bijdraagt, is het *Aanhangsel*, waarin nog nader, in onderscheiden besturen als anderzins, is aangevuld en verbeterd, wat sinds het afdrukken der verschillende vellen, door benoemingen, ontslag en overlijden, is veranderd; zijnde blijkens de dagteekening, onder die vellen, alles tot den dag toe bijgewerkt. Voorts heeft de *algeheele* omwerking, die deze Almanak alsnu heeft ondergaan en de meer regelmatige rangschikking der rubrieken, het naslaan aanmerkelijk vereenvoudigd en alzoo het gebruik zooveel gemakkelijker gemaakt. De nieuwe letter, die zich voor dezen jaargang de uitgevers hebben aangeschaft en welke fraaiheid aan compresheid paart, doet den Almanak thans in ruime mate ook in uiterlijk aanzien winnen. — Door één en ander mag men veilig den *Residentie-Almanak* als een onmisbaar handboek beschouwen.

WISSEL-KOERS.

Parijs ..	2/m	*f* $56{,}43^{75}$	a —		Genua ..	2/m	*f* 45,—	a —
Parijs ..	zigt.	- $56{,}93^{75}$	a —		Livorno .	——	- 37,—	a —
Bordeaux	2/m	- 55,50	a —		Napels ..	——	- 76,—	a —
Bordeaux	½m	- 56,—	a —		Petersb. .	2/m	- 1,81	a —
Madrid .	3/m	- 235,—	a —		Weenen .	6/w	- 31,50	a —
Cadix ..	——	- 240,—	a —		Augsb. ..	——	- 35,—	a —
Seville..	——	- 234,—	a —		Frankf. .	——	- 98,75	a —
Bilbao..	——	- 235,—	a —		Hamburg	2/m	- $34{,}81^{75}$	a —
Lissab...	——	- 41,25	a —		Hamburg	zigt.	- $34{,}93^{75}$	a —
Porto ..	——	- 41,25	a —		Londen..	2/m	- $11{,}97^{5}$	a —
					Londen..	zigt.	- $12{,}02^{5}$	a —

FRANSCHE WISSEL,
voor de maand van 21. Dec. tot 21. Jan. 1849, *f* $56{,}62^{5}$.

PRIJZEN DER EFFECTEN.
AMSTERDAM, 17 Jan. — 4½ ure.

OMSCHRIJVING.			volgens de Societ. tot nut des Obligatie-Handels. van	tot	gebl.
NEDERLAND.					
Werkel. Schuld. . . .	2½	pCt.	49¼	49¾	49½
dito dito	3	„	59	59½	59⅛
dito dito	4	„	76	76½	76⅜
Amortisatie Sijndicaat	3½	„	76¼	76¾	76½
Oost-Ind. Leening . .	4	„	74¾	75¼	75
Aand. Rhijn-Spoorweg	4½	„	80¼	80¾	80½
BELGIE					
Roths., Volksvlijt	2½	„	41¾	42¼	42
SPANJE.					
Leen. *Ardoin.* v £ 85,	5	pCt.	11	11¾	11 3/16
„ „ „ £ 510,	5	„	11	11¾	11¼
Onbep. Stukken.	3	„	29¾	30¼	30
Binnenl. 6/m.	3	„	19¾	20½	20 1/16
Ardoin Coup.			7¼	8½	
Passive			3	3½	3¼
PORTUGAL.					
Te Londen	3	pCt.	26¾	27	26⅞
dito dito.	4	„	27¾	28	27⅞
RUSLAND.					
bij *Hope en Comp.* . .	5	pCt.	100¾	101¼	101
dito 1828 & 1829 . .	5	„	100¾	101¼	101
dito 1831 & 1833. . .	5	„	89½	90	
dito	4	„	80½	81	80¾
dito *Stieglitz*.	4	„	80¼	80¾	80½
Certific. van Assign. .	6	„	61	61½	61 5/16
POLEN.					
Aand. met Lot fl. 500.			127½	128¾	128¼
OOSTENRIJK.					
Metaliek	5	pCt.	73¼	74¼	73⅞
dito	2½	„	37¾	39¼	39 1/16
Weener-Bank Goll. . .	4	„	66½	67	
AMERIKA.					
Bank-Actiën V. Staten.			3¾	4¼	4
Braz. 1824			79¾	80½	80⅛
„ £ 200.			77¼	78¼	78
Peru.			34¾	35¼	35
Grenada			15¾	17	
Mexico.			26	26½	26⅜

Binnenlandsche fondsen, welke begin beurs iets willig waren, sluiten op den slotkoers van gisteren; Belg. prijshoudend; Spaansche, waren iets minder in prijs; Portug. zonder variatie; Russische en Oostenrijksche als gisteren; van Zuid-Amerika waren Mexicanen zeer willig, daarentegen Peruanen iets meer aangeboden.

Laatste Prijzen ten 3 Ure.

Integr. 2½ pCt. 49½; Ard. £ 510, 11¼; Binn. Span. 20 1/16; Metall. 2½ pCt. 39; dito 5 pCt. 73¾.

KOERS VAN HET GELD.

BELEENING 2½. PROLONGATIE 2½. DISCONTO 3.

WAARNEMINGEN, gedaan op het Meteorologisch Observatorium te Utrecht. (*Zonnenburg.*)

Jan.	Uren.	Wind-rigting.	Wind-kracht.	Barom. bij 0° mm	Thermom.	Damp-drukking. mm	Vochtig-heid.	Gevallen regen. mm	*Aanmerkingen.*
16	8	ZW.	1	763,53	35,8	5,82	0,98	0,1	Betrokken, mist.
	2	ZZW.	1	62,82	41,2	5,75	81	0,	Bijna helder.
	10	Z.	2	60,05	38,4	6,16	98	0,	Betrokken.
17	8	ZW.	3	57,07	43,0	7,85	98	0,8	id.
	2	ZW.	3	56,89	46,4	8,15	97	0	id.
	10	WNW.	1	60,69	41,0	6,64	96	3,7	Bijna helder.

Utrecht, bij L. E. BOSCH en Comp.